

TaalThuis West-Vlaanderen

VVB West-Vlaanderen | Taalwerkgroep OVV

Een taalclausule voor evenementen in Knokke-Heist

Toelichting en motivatie — bijlage bij de brief aan burgemeester Cathy Coudyser

TaalThuis West-Vlaanderen | Juni 2026

1. Waarom een taalclausule?

Muziekfestivals en evenementen zijn de ontmoetingsplaatsen van jongeren. Steeds vaker communiceren die evenementen — ook op Vlaams grondgebied, en soms gesubsidieerd met publieke middelen — uitsluitend in het Engels. Affiches, websites, sociale media, scène-aankondigingen: het Nederlands dreigt te verdwijnen uit net die publieke ruimte waar jongeren samenkomen. Wij denken dat dat jammer zou zijn, en dat gemeenten als Knokke-Heist een mooie hefboom in handen hebben om dat tij te keren.

De beleidscontext

Vlaanderen investeert ruim 340 miljoen euro (Taalheldendecreet 2024–2029) en bereikt jaarlijks 136.869 NT2-cursisten om mensen het Nederlands bij te brengen. Het zou jammer zijn als diezelfde overheidsmiddelen onrechtstreeks evenementen ondersteunen die het Nederlands in de praktijk net naar de achtergrond duwen. Een eenvoudige taalclausule bij subsidies en vergunningen kan die twee bewegingen weer in lijn brengen.

Knokke-Heist herziet dit jaar een aantal van zijn reglementen. Dat is een mooi moment om, samen met de diensten, te bekijken hoe de subsidiereglementen — voor evenementen, socio-culturele verenigingen, jeugd en sport — een taalclausule kunnen meekrijgen. Het kost weinig en zegt veel.

2. Een sterke basis die er in Knokke-Heist al is

Voor we naar voorbeelden uit andere gemeenten kijken, willen we eerst iets benadrukken dat ons aangenaam verraste: Knokke-Heist hoeft helemaal niet bij nul te beginnen. In de Algemene voorwaarden bij evenementen — gekoppeld aan elke evenementenvergunning — staat al een mooi geformuleerde taalbepaling:

"De organisator dient in zijn taalgebruik analoog te handelen met instellingen die in opdracht werken van ons bestuur. Dat betekent concreet dat alle contacten met de inwoners eentalig in het Nederlands dienen te gebeuren. In affiches, folders en omgeroepen berichten hoofdzakelijk gericht aan toeristen kan het Nederlands worden gevolgd door een volledige of beknopte vertaling, maar dan zowel in het Frans, Duits, als Engels, in deze volgorde."

— Gemeente Knokke-Heist — Algemene voorwaarden bij evenementen

Deze bepaling plaatst het Nederlands uitdrukkelijk vooraan, met een doordachte volgorde voor anderstalige aanvulling — precies het evenwicht dat TaalThuis ook in haar eigen modelclausules nastreeft. Knokke-Heist vervult op dit vlak dus eigenlijk al een voortrekkersrol.

Wat ons betreft is de mooiste volgende stap dat dit kader, dat vandaag vooral spreekt over affiches, folders en omgeroepen berichten, ook wordt doorgetrokken naar de subsidiereglementen én naar de digitale communicatie van evenementen — website en sociale media — die vandaag het grootste deel van de publieksgerichte communicatie uitmaken. De herziening van de reglementen in 2026 is daarvoor een natuurlijk aanknopingspunt.

3. Drie voorbeelden van het Evenementenstrand Duinbergen

Om concreet te maken waarom dit moment belangrijk is, delen we graag de bevindingen van onze taalanalyse van drie evenementen die deze zomer plaatsvinden op het Evenementenstrand Duinbergen — een terrein dat de gemeente in concessie geeft aan KH Summercamp. We willen benadrukken dat dit geen verwijt is aan de organisatoren: het toont vooral hoe vanzelfsprekend het Engels vandaag als standaardtaal wordt gekozen, ook hier, en hoe groot de kans is om daar samen iets aan te doen.

F19	Paradisco — 8e editie 31 juli & 1 augustus 2026	6/100 ⊘ Verdringing
F20	La Nuit de la Tentation — 15e editie Zaterdag 27 juni 2026	1/100 ⊘ Verdringing
F21	HANGAR on the Beach — 4e editie Zaterdag 8 augustus 2026	0/100 ⊘ Verdringing

De website van Paradisco opent met een tekst die illustratief is voor de drie evenementen:

"PARADISCO IS BACK for it's 8th edition on 31 July and 1 August 2026! Taking place in Knokke-Heist, this two-day gathering..."

— paradisco.be — homepage

La Nuit de la Tentation — met een Franstalige naam — richt zich via Facebook met Engelstalige studentenmarketing tot een grotendeels Vlaams publiek:

"Study hard. Party harder."

— Facebook — Moeder TeNTe, organisator La Nuit de la Tentation

En HANGAR on the Beach, dat dit jaar voor het eerst naar het Evenementenstrand komt, presenteert zich met een Engelse slogan die het festival overal ter wereld op dezelfde manier voorstelt:

"Turning Cities Into Stages™"

— thehangar.be — hoofdslogan

Een mooi lichtpunt: bij Paradisco gebruikt de programmapagina wel de Nederlandse dag aanduidingen "VRIJDAG" en "ZATERDAG", en bij alle drie de evenementen werkt het kaartverkoopplatform Weeztix gedeeltelijk in het Nederlands ("Uitverkocht", "Groepsticket", "Gebruik een actiecode") — terwijl de door de organisatoren zelf gekozen ticketcategorieën Engels blijven ("Friday Wave 1", "Fashionably Late", "Extremely Late"). Dit toont dat een Nederlandstalige ervaring binnen de bestaande tools perfect haalbaar is, en dat de stap voor organisatoren kleiner is dan ze soms lijkt.

4. De concessievernieuwing 2027–2031: een unieke kans

■ Een moment dat zich niet snel herhaalt

Op 21 mei 2026 maakte de gemeente bekend dat een nieuwe uitbater wordt gezocht voor het Evenementenstrand Duinbergen, voor de periode 2027–2031. Kandidaturen kunnen worden ingediend tot 30 juni 2026. Dit is een zeldzaam moment: de voorwaarden voor de volgende vijf zomerseizoenen worden nu vastgelegd, en alles wat in de concessieleidraad wordt opgenomen, geldt automatisch voor alle evenementen die de toekomstige concessiehouder op het strand programmeert — dus ook voor opvolgers van Paradisco, La Nuit de la Tentation en HANGAR.

Dat maakt de concessieleidraad een bijzonder efficiënt instrument: één tekst, vastgelegd voor vijf jaar, die in één keer de taalverwachtingen kan verduidelijken voor alle evenementen op een van de meest zichtbare locaties van Knokke-Heist. Concreet stellen we voor om in de leidraad een passage op te nemen die de bestaande taalbepaling (zie hoofdstuk 2) expliciet doortrekt naar website en sociale media van de concessiehouder én van de evenementen die zij programmeert, bijvoorbeeld in de geest van:

De concessiehouder en de door hem geprogrammeerde evenementen gebruiken het Nederlands als primaire taal in alle publieksgerichte communicatie met betrekking tot het Evenementenstrand, met inbegrip van website, sociale media, affiches en kaartverkoop. Anderstalige communicatie is toegestaan als aanvulling, conform de bestaande Algemene voorwaarden bij evenementen, en gebeurt in de volgorde Nederlands–Frans–Duits–Engels.

Het voordeel van deze aanpak is dat ze geen nieuwe verplichting invoert, maar een bestaande, door de gemeente zelf geformuleerde verwachting expliciteert op het moment dat de afspraken met de uitbater toch worden vastgelegd.

5. Controle en afdwingbaarheid: hoe maak je het werkbaar?

Een taalclausule heeft maar effect als ze ook opvolgbaar is — niet als bestraffing, maar als een duidelijk en voorspelbaar kader voor organisatoren. Op basis van onze ervaring met festivalanalyses in West-Vlaanderen stellen we een lichte, haalbare aanpak voor, die goed aansluit bij de schaal van de gemeentelijke diensten:

Bij vergunningsaanvraag	De organisator bevestigt bij de aanvraag, samen met de overige voorwaarden, dat hij kennis heeft genomen van de taalbepaling — een eenvoudige checkbox of verklaring, zoals nu vaak al gebeurt voor andere voorwaarden (verzekering, geluidsnormen).
Bij subsidie-uitbetaling	Voor evenementen die subsidies ontvangen, wordt de taalclausule opgenomen als onderdeel van het subsidiedossier: een korte controle van website en sociale media op het moment van de saldo-aanvraag volstaat, naar analogie met de bestaande controle op het gebruik van het gemeentelogo.
Bij de concessie	Voor het Evenementenstrand kan de taalbepaling als rapportagepunt worden opgenomen in de jaarlijkse evaluatie van de concessieovereenkomst — een moment dat sowieso al voorzien is.
Sanctionering	Bij vaststelling van niet-naleving voorzien de modelclausules (variant C) een proportionele sanctie: een schriftelijke vraag tot rechtzetting tegen de volgende editie, en pas bij herhaling een gedeeltelijke terugvordering van subsidie. Het uitgangspunt is steeds samenwerking, geen afstraffing.

TaalThuis biedt graag aan om, samen met de dienst Vrije Tijd – Evenementen, een eenvoudige checklist op te stellen die organisatoren vooraf kunnen raadplegen — zodat de verwachtingen van bij de start duidelijk zijn, en controle achteraf vooral een formaliteit wordt in plaats van een verrassing.

Voor subsidiereglementen biedt artikel 41, §5 van het Decreet Lokaal Bestuur (22 december 2017) een duidelijke wettelijke basis:

"De gemeenten mogen voor de door hen toegekende subsidies als bijkomende subsidiëeringscriteria eisen opleggen inzake het gebruik van het Nederlands."

— Decreet Lokaal Bestuur, art. 41, §5

Drie Vlaamse gemeenten gingen ondertussen voor, elk met een eigen accent:

Koksijde — januari 2025	Zachte erkenningsclausule in het jeugdinfrastructuurreglement: "De gesubsidieerde verbindt zich ertoe om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten."
Liedekerke — maart 2025	Nederlands als eerste spreektaal én promotietaal voor alle verenigingen: "Het de eerste spreektaal moet zijn en ook de taal waarin men promotie maakt voor de vereniging of club."
Denderleeuw — december 2025	Taalcoördinator verplicht voor sport- en cultuurverenigingen, zowel interne als externe communicatie consequent in het Nederlands — het meest uitgewerkte model in Vlaanderen.

Onze subsidiescan van de West-Vlaamse gemeenten leert dat dit type clausule voor evenementenreglementen nog nergens in de provincie is opgenomen. Knokke-Heist zou hier, samen met de bestaande vergunningsvoorwaarde die er al is, een mooi en samenhangend voorbeeld kunnen worden voor andere gemeenten.

7. Twee mogelijke varianten voor het subsidiereglement

Op basis van onze analyses bij festivals in West-Vlaanderen — en aansluitend bij de bepaling die Knokke-Heist al hanteert voor evenementenvergunningen — werkten we twee varianten uit. Beide zijn een voorstel om samen verder te verfijnen, niet een vaststaand model.

★ Variant C — TaalThuis-modelclausule (evenwichtig, aanbevolen)

De organisator verbindt zich ertoe het Nederlands als primaire taal te gebruiken in alle publieksgerichte communicatie die verband houdt met het gesubsidieerde evenement, met inbegrip van maar niet beperkt tot: affiches, website, sociale media, programmaboekje, kaartverkoop en communicatie ter plaatse. Anderstalige vermeldingen zijn toegestaan als aanvulling, mits het Nederlands de hoofdtal blijft. Bij niet-naleving kan het college de subsidie geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Toelichting: ruim toepasbaar — dekt alle communicatiekanalen — proportionele sanctie — sluit nauw aan bij de bestaande taalbepaling voor evenementenvergunningen, en bij de stadslogoverplichting die in veel reglementen al gangbaar is.

Variant D — Drempelclausule met minimumpercentage (meetbaar, strenger)

Ten minste zeventig procent van alle publieksgerichte communicatie van het gesubsidieerde evenement — gemeten over website, sociale media en drukwerk samen — is gesteld in het Nederlands. De organisator legt hiervan verantwoording af in het subsidierapport.

Toelichting: meetbaar en controleerbaar — zeventig procent is illustratief en kan in overleg worden aangepast — proportionele kortingsanctie bij niet-naleving.

Beide varianten kunnen ook worden ingezet als verduidelijking van de bestaande vergunningsvoorwaarde, eerder dan als volledig nieuwe regel — wat de invoering eenvoudiger en herkenbaarder maakt voor organisatoren die de bepaling al kennen.

8. Het TaalThuis Charter — een uitnodiging aan Knokke-Heist

TaalThuis werkt momenteel aan een TaalThuis Charter: een publiek engagement voor het Nederlands als levende cultuurtaal, dat gemeenten, festivalorganisatoren en sponsors kunnen ondertekenen als signaal van verbondenheid met de eigen taal en cultuur.

We nodigen Knokke-Heist heel graag uit om een van de eerste gemeenten te zijn die het charter mee ondertekent. Gelet op de taalbepaling die de gemeente al hanteert, zou dat een mooie en geloofwaardige stap zijn — een signaal aan organisatoren, inwoners en bezoekers dat Knokke-Heist bewust kiest voor de eigen taal, zonder de gastvrijheid voor anderstalige bezoekers uit het oog te verliezen.

9. Over TaalThuis West-Vlaanderen

TaalThuis West-Vlaanderen analyseert systematisch het taalgebruik bij festivals via een honderdpuntensysteem over zes categorieën. Onze subsidiescan van de negenenvijftig West-Vlaamse gemeenten toont dat geen enkele gemeente momenteel een taalclausule heeft voor evenementen — een vaststelling die overigens niets afdoet aan het feit dat Knokke-Heist, via haar evenementenvoorwaarden, al wel een taalbepaling kent die in de juiste richting wijst.

We gaan graag in constructief gesprek met organisatoren en gemeentebesturen — niet met de vinger, maar met feiten, voorbeelden en een positief charter.

Aanspreekpunt	Filip Van Vyve
Organisaties	Vlaamse Volksbeweging West-Vlaanderen Taalwerkgroep OVV
E-mailadres	filip.vanvyve@vvb.vlaanderen
Telefoonnummer	+32 473 97 63 99

"Ons Nederlands is een levende cultuurtaal en we willen dit zo doorgeven aan de volgende generaties via de rolmodellen, zoals muziekfestivals, van vandaag."

Filip Van Vyve

VVB West-Vlaanderen | Taalwerkgroep OVV
filip.vanvyve@vvb.vlaanderen
+32 473 97 63 99

TaalThuis West-Vlaanderen

Versie v2.1 | 11 juni 2026
<https://vvb.be>

Bijlage bij brief aan burgemeester Knokke-Heist